

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Boico Victor

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Crăciun Veaceslav în numele inculpatului Mărcuță Andrei, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Ungheni, /sediul Nisporeni/ din 14 decembrie 2017 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe

Mărcuță Andrei XXXX, născut la xxx, originar și domiciliat în r-nul xxx, s. xxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 23.12.2016 – 14.12.2017 (prima instanță);
2. 29.01.2018 – 25.04.2018 (instanța de apel);
3. 19.07.2018 – 07.11.2018 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni /sediul Nisporeni/ din 14 decembrie 2017, Mărcuță Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu amendă în mărime de 850 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 3 ani.

Totodată, prin sentință s-a soluționat soarta corpului delict.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că Mărcuță Andrei în perioada anului 2012, activând în calitate de secretar al Consiliului local xxx, r. xxx, având atribuția de administrare a sediului și bunurilor primăriei conform prevederilor art. 39 lit. o) a Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, folosindu-se de situația de serviciu, urmărind scopul delapidării averii străine, a însușit ilegal 2 pneuri de la automobilul de model „Volkswagwen T4” cu număr de înmatriculare xxx aflat în posesia primăriei xxx, încredințat în administrarea sa, care era depozitat în ograda gimnaziului Milești și pe care le-a

folosit în interes personal, cauzând astfel primăriei xxxx o daună materială considerabilă în sumă totală de 3500 lei.

Prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Mărcuță Andrei D în baza art.191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, după semnele - delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea lui, cu folosirea situației de serviciu, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către inculpatul Mărcuță Andrei cu avocatul Crăciun Veaceslav, solicitând casarea sentinței, cu achitarea inculpatului.

În argumentarea apelului, apelanții au invocat că:

- este greșită calificarea acțiunilor lui Mărcuță Andrei în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, deoarece în circumstanțele invocate de acuzator nu se regăsesc argumente probante a delapidării averii străine inclusiv lipsind intenția directă. La calificare nu a fost stabilit scopul de cupiditate;

- în acțiunile lui Mărcuță Andrei nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, deoarece acesta nu a însușit ilegal aceste bunuri și nu a adus primăriei Milești careva prejudicii;

- Mărcuță Andrei nu a administrat acest bun mobil și în acest sens acuzatorul de stat nu a prezentat careva probe că la investirea în funcție dânsul a primit acest bun și că s-a folosit de acest automobil. Mărcuță nu a stăpânit ilegal aceste pneuri, nu a deținut în deținerea sa legitimă, profitând de atribuția lui de administrare a acestui bun, totul s-a efectuat la indicația primarului reieșind din necesitățile primăriei. Nu a avut intenția de a le folosi pentru sine și nici nu le-a folosit;

- învinuirea redată în rechizitoriu nu este expusă clar, iar acțiunile de urmărire penală au fost efectuate cu deficiențe, iar vinovăția inculpatului nu a fost dovedită prin probe pertinente, utile și concludente

- nu pot fi considerate ca probe declarațiile lui Gorbuleac Valeriu, deoarece acesta nu este expert în domeniul aprecierii uzurii pneurilor.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că la pronunțarea sentinței prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, și just a ajuns la concluzia că inculpatul Mărcuță Andrei a săvârșit infracțiunea imputată lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a notat că deși inculpatul Mărcuță Andrei nu-și recunoaște vinovăția în comiterea faptei imputate, prima instanță la dovedirea acesteia s-a bazat pe următoarele probe care sunt pertinente, concludente, utile, veridice și coroborează între ele, cum ar fi:

- declarațiile reprezentantului legal al părții vătămate, Vîrlan Radu;
- declarațiile martorilor Bobeica Mihail, Talpă Vasilii, Leucă Petru, Beșliu Ecaterina, Gorbuleac Valeriu;
- decizia 6/1 din 02.08.2011, prin care se confirmă că Mărcuță Andrei a fost desemnat ca fiind persoana responsabilă de lucrările de notariat și gestionare, a bunurilor aflate la bilanța primăriei (f.d. 89¹, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectului în cadrul căruia s-au examinat două roți de la automobil. S-a stabilit că, protectorul de la pneuri este uzat (f.d. 88, vol. I);
- conform facturii eliberate de primăria Milești, pe data de 22.02.2011 s-au procurat 2 pneuri cu costul de 3500 lei (f.d. 90-97, vol. I);
- conform copiilor din registrul foilor de parcurs și copiilor foilor de parcurs s-a stabilit că, după data de 22.02.2011, când au fost procurate roțile noi, automobilul de model „Volkswagen T4” cu număr de înmatriculare NS AH 150 a avut 24 de deplasări (f.d. 98-107, vol. I).

Mai mult, instanța de apel a menționat că analizând probele nominalizate din punct de vedere al coroborării lor cu celelalte probe, a constatat că ele demonstrează cu certitudine vina inculpatului Mărcuță Andrei în comiterea infracțiunii imputate și combat argumentele declarate de către inculpat. Instanța de apel a conchis că, declarațiile inculpatului Mărcuță Andrei, prin care nu-și recunoaște vina în comiterea infracțiunilor imputate lui, sunt declarații ce nu corespund adevărului, depuse în încercarea de a se eschiva de la răspunderea penală și se combat prin probele analizate și apreciate mai sus, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel a indicat că inclusiv inculpatul a menționat că pneurile se aflau la îndemâna sa, în acest sens fiind depozitate la domiciliul său.

De asemenea, instanța de apel a specificat că martorul Leucă Petru, având în acea perioadă funcția de primar, a confirmat că i-a ordonat inculpatului să ducă pneurile la reparație, însă, roțile respective fiind scoase nu au mai fost fixate la loc o perioadă îndelungată. Mai mult, instanța de apel a evidențiat că aceste pneuri s-au aflat la domiciliul inculpatului o perioadă îndelungată. În acest sens ultimul le-a utilizat nestingherit. Faptul utilizării pneurilor însușite de inculpat, se dovedește prin declarațiile martorului Gorbuleac Valeriu. Ultimul a menționat că există o diferență vizibilă de uzare a pneurilor respective.

Față de lucrul judecat de primă instanță, instanța de apel a constatat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate, cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Cu referire la pedeapsă, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art.7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Crăciun Veaceslav în numele inculpatului Mărcuță Andrei, care fără a face o referire expresă la vreun temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod penal, solicită casarea sentinței primei instanțe și a deciziei instanței de apel.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanțele nu s-au pronunțat asupra faptei reținute în sarcina inculpatului și nu au examinat cauza sub toate aspectele;

- la data de 22.06.2018 am făcut cunoștință cu decizia redactată a Curții de Apel Chișinău, din 25.04.2018;

- este greșită calificarea acțiunilor lui Mărcuță Andrei în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, deoarece în circumstanțele invocate de acuzator nu se regăsesc argumente probante a delapidării averii străine inclusiv lipsind intenția directă. La calificare nu a fost stabilit scopul de cupiditate;

- în acțiunile lui Mărcuță Andrei nu sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, deoarece acesta nu a însușit ilegal aceste bunuri și nu a adus primăriei Milești careva prejudicii;

- Mărcuță Andrei nu a administrat acest bun mobil și în acest sens acuzatorul de stat nu a prezentat careva probe că la investirea în funcție dânsul a primit acest bun și că s-a folosit de acest automobil. Mărcuță nu a stăpânit ilegal aceste pneuri, nu a deținut în detenția sa legitimă, profitând de atribuția lui de administrare a acestui bun, totul s-a efectuat la indicația primarului reieșind din necesitățile primăriei. Nu a avut intenția de a le folosi pentru sine și nici nu le-a folosit;

- învinuirea expusă în rechizitoriu nu este expus clar, iar acțiunile de urmărire penală au fost efectuate cu deficiențe, iar vinovăția inculpatului nu a fost dovedită prin probe pertinente, utile și concludente

- nu pot fi considerate ca probe declarațiile lui Gorbuleac Valeriu, deoarece acesta nu este expert în domeniul aprecierii uzurii pneurilor,

- aprecierea probelor a fost părtinitoare.

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind declarat peste termen.

În acest sens, menționează că din materialele cauzei rezultă că la 25.04.2018, în prezența inculpatului și avocatului, a fost pronunțat dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, aceștia fiind anunțați că la 23.05.2018 va fi pronunțată decizia motivată (f.d. 20-21, vol. II)

La ședința din 23.05.2018, în lipsa nemotivată a inculpatului și a avocatului, a fost pronunțată decizia integrală (f.d. 20, verso, vol. II).

Astfel, consideră că termenul de declarare a recursului ordinar împotriva deciziei instanței de apel a expirat pe 23.06.2018, iar recurentul a depus recursul pe 26.06.2018 (f.d. 32, vol. II).

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal constată că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este declarat peste termen.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, termenul de atac cu recurs a deciziei instanței de apel este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

La caz, se reține că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018, a fost pronunțat la 25 aprilie 2018 în prezența avocatului Crăciun Veaceslav și inculpatului Mărcuță Andrei, fapt confirmat prin procesul verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d. 18-20, vol. II), în aceeași zi fiind comunicată și data pronunțării deciziei motivate – 23.05.2018, modul și termenul de atac a deciziei.

Totodată, conform materialelor cauzei (f.d. 20 verso, vol. II), rezultă că la 23.05.2018, data când a fost pronunțată decizia motivată, nu s-a prezentat nici avocatul Crăciun Veaceslav și nici inculpatul Mărcuță Andrei.

La fel, din motiv că nu s-au prezentat la pronunțarea deciziei motivate, copia acesteia a fost expediată inculpatului Mărcuță Andrei și avocatului Crăciun Veaceslav (f.d. 26, vol. II).

Din textul recursului declarat rezultă că avocatul Crăciun Veaceslav invocă că a făcut cunoștință cu decizia instanței de apel pe 22.06.2018.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel pronunțate integral la 23 mai 2018, curge de la această dată și a expirat la 25 iunie 2018, zi de luni.

În acest context, Colegiul penal reține că la 26 iunie 2018, conform ștampilei Grefei Curții Supreme de Justiție pe recursul declarat (f.d. 32, vol. II), avocatul Crăciun Veaceslav a declarat recurs ordinar împotriva deciziei instanței de apel, ce este peste termenul legal de declarare a recursului ordinar prevăzut de lege, chiar în condițiile în care acesta a invocat că a făcut cunoștință cu copia deciziei motivate la 22 iunie 2018 (f.d. 32, vol. II), or acesta a fost prezent în ședința de judecată din 25 aprilie 2018 și a fost informat despre data când va avea loc pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel în cauza penală privindu-l pe Mărcuță Andrei.

Astfel, în temeiul celor expuse supra, Colegiul penal constată că recurentul nu a invocat nici un argument relevant ce ar justifica depunerea tardivă a recursului declarat.

Totodată, Colegiul penal statuează că termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că recursul ordinar declarat la 26 iunie 2018 de către avocatul Crăciun Veaceslav este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

7. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Crăciun Veaceslav în numele inculpatului Mărcuță Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018, în cauza penală privindu-l pe **Mărcuță Andrei Xxxxx**, ca fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **07 noiembrie 2018**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Boico Victor